

מבחן שלחן ערוך הרב – הלכות תלמוד תורה

א. על מי חל חיוב תלמוד תורה של הקטן?

- (א) הקטן מחויב בלימוד התורה.
- (ב) החיוב הוא רק על האב ללמדו, ולא על הבן – עד שיגדיל.
- (ג) משיכיר הקטן חייב ללמד את עצמו.

ב. עד מתי מלמד את בנו פסוקים פסוקים בעל פה?

- (א) עד שימלאו לו שלוש שנים שלמות.
- (ב) עד שימלאו לו ארבע שנים שלמות.
- (ג) עד שימלאו לו חמש שנים שלמות.

ג. מאיזה גיל מתחיל ללמד את בנו אותיות?

- (א) משיתחיל לדבר.
- (ב) משימלאו לו שלוש שנים.
- (ג) משימלאו לו ארבע שנים.

ד. מאיזה גיל מתחיל ללמד את בנו תורה שבכתב?

- (א) משימלאו לו ארבע שנים.
- (ב) משימלאו לו חמש שנים.
- (ג) משיהיי בן שש או בן שבע.

ה. מה הי' עיקר לימוד תורה שבכתב עם הילדים?

- (א) קריאת המילים.
- (ב) פירוש המלות.
- (ג) נקודות וטעמים.

ו. באיזה גיל לימדו את משניות?

- (א) מעת שמלאו לו תשע שנים שלמות, עד שימלאו לו ארבע עשרה שנים שלמות.
- (ב) מעת שמלאו לו עשר שנים שלמות, עד שימלאו חמש עשרה שנים שלמות.
- (ג) מעת שמלאו לו תשע שנים שלמות, עד שימלאו לו חמש עשרה שנים שלמות.

ז. מהו עיקר לימוד התלמוד?

- (א) הלכות פסוקות בלי טעמים.
- (ב) הטעמים של ההלכות בדרך קצרה.
- (ג) עמקי הטעמים וקושיות ופירוקים שבתלמוד.

ח. מתי מותר למלמד ללמד בשכר?

- (א) דוקא בקטנים הצריכים שימור.
- (ב) אף בגדולים שאין צריכים שימור.
- (ג) בגדולים שאין צריכים שימור מותר רק שכר בטילה.

ט. איך גובים מהקהל שכר מלמדי תינוקות, מעיקר הדין?

- (א) לפי מספר הבנים שיש לכל אב.
- (ב) כל אחד לפי ממונו, אפילו מי שאין לו בנים.
- (ג) סכום שוה לכל איש, אפילו תלמידי חכמים הפטורים ממסים.

י. כמה תלמידים צריך להיות בכל כיתה?

- (א) בכל כיתה של מקרא או משנה או גמרא יהיו כ"ה תלמידים.
- (ב) בכיתה של מקרא – כ"ה תלמידים. במשנה וגמרא מחלקים לשני כתות.
- (ג) בכיתה של מקרא ומשנה – כ"ה תלמידים. בגמרא מחלקים לשני כתות.

יא. עד כמה מחוייב האב ללמד בנו הלכות התורה?

- א) רק המצוות הנוהגות עכשיו וטעמיהם.
- ב) גם המצוות שאין נוהגות עכשיו וטעמיהם, בלי המקורות.
- ג) גם מקורות כל ההלכות בדרשות הפסוקים.

יב. באיזה זמנים צריך ללמד התינוקות בימות החול?

- א) ביום ולא בלילה, וחוץ מע"ש ויו"ט.
- ב) ביום ומקצת הלילה, ובע"ש ויו"ט – חוץ מסוף היום.
- ג) גם בע"ש ויו"ט – כל היום.

יג. מתי צריך ללמד התינוקות בשבת ויו"ט?

- א) בשבת חוזרים על הלימודים, וביו"ט – לא מלמדים אותם כלל.
- ב) בשבת לומדים, וביו"ט – חוזרים על הלימודים.
- ג) בשבת וביו"ט – חוזרים על הלימודים.

יד. מהו חיוב לימוד התורה על הנשים?

- א) חייבת ללמוד הלכות הצריכות להן בלבד, וחייבת בת"ת של בניה.
- ב) חייבת ללמוד בעצמה כל ההלכות, אבל אינה חייבת בת"ת של בניה.
- ג) אינה חייבת בת"ת של בניה, ולעצמה תלמוד ההלכות הצריכות לה.

טו. לדעת הרמב"ם, מאימתי נקרא בן עשרים?

- א) משיכנס לשנת העשרים.
- ב) משיכנס שלושים יום בשנת העשרים.
- ג) כשלא נשתירו שלושים יום מעשרים שנים מלאות.

טז. מתי נקרא כבש בן שנה לקרבן?

- א) מעת שימלאו לו שמונה ימים.
- ב) מעת שימלאו לו שלושים יום.
- ג) משתמלא לו שנה תמימה.

יז. באיזה שפה דברו בזמן בית המקדש?

- א) בזמן בית ראשון ושני, עמי הארץ בארמית ות"ח בלה"ק.
- ב) בבית ראשון כולם בלה"ק, בבית שני ת"ח בלה"ק.
- ג) בבית ראשון כולם בלה"ק, בבית שני כולם בארמית.

יח. כשמשלש לימודו, מה נקרא משנה ומה נקרא תלמוד?

- א) רמב"ם ורא"ש – משנה, טור ושו"ע – תלמוד.
- ב) רא"ש וטור – משנה, ב"י ושו"ע – תלמוד.
- ג) טור ושו"ע – משנה, רא"ש וב"י – תלמוד.

יט. מה נקרא ליגמר שבתחלת לימודו, ומה נקרא ליסבר שלומד אחר כך?

- א) הלכות בלא טעמים – ליגמר, הלכות בטעמים – ליסבר.
- ב) טעמי הלכות בקיצור – ליגמר, עומק טעמי ההלכות ולדמות מילתא למילתא – ליסבר.
- ג) עומק טעמי ההלכות ולדמות מילתא למילתא – ליגמר, קושיות ופירוקים – ליסבר.

כ. מתי יש להתחיל ללמוד בעומק קושיות ופירוקים?

- א) כשהגיע לבן עשרים.
- ב) אחר שנחקק בזכרונו כל התורה שבכתב ושבע"פ.
- ג) אחר שהגיע לבן ארבעים לבינה.

כא. מתי עובר על פן תשכח את הדברים גו'?

- א) כשלומד הלכות אחרות ושוכח מה שלמד תחלה.
- ב) כשטרוד בפרנסה ואינו מספיק לחזור על לימודיו.
- ג) כשמתעצל לחזור על לימודיו ושוכח.

כב. מי שהוא שכחן מטבעו, כיצד ילמד?

- (א) ירבה בלימוד ולא יחוש לשכחתו.
- (ב) ילמוד פרק אחד בהלכות הצריכות ויחזור עליו תמיד.
- (ג) ילמוד דברי אגדה וספרי מוסר.

כג. מהו סדר קדימה ואיחור בלימוד התורה?

- (א) סדר מועד, נשים, נזיקין, קדשים, טהרות, זרעים.
- (ב) הלכות הצריכות, סדר זרעים, מועד, נשים, נזיקין, קדשים, טהרות.
- (ג) הלכות הצריכות, סדר קדשים, טהרות, זרעים, מועד, נשים, נזיקין.

כד. מתי יוצא חובת תלמוד תורה בלימוד במחשבה?

- (א) רק כששומע מפי המדבר בלימוד.
- (ב) גם בשעת העיון להבין דבר מתוך דבר.
- (ג) רק במשנה ותלמוד ולא במקרא.

כה. מתי יוצא חובת תלמוד תורה כשאנו מבין הפירוש?

- (א) רק בתורה שבכתב ולא בתורה שבעל פה.
- (ב) רק כשעולה לתורה, ולא כשלומד במשך היום.
- (ג) גם בתורה שבעל פה יוצא חובת ת"ת, ולעתיד לבא יזכה להשיג מה שלמד בעוה"ז.

כו. אם אפשר לפסוק מתוך הרמב"ם?

- (א) המורים מתוך משנתם מבלי העולם, כי לא נתבארו בו טעמי ההלכות.
- (ב) אפשר, ואינה דומה למשנה, כי שחיברו מתוך מסקנת התלמוד.
- (ג) לדעת הרמב"ם מותר שהיא מסקנת התלמוד, לדעת הרא"ש אסור שאין שם טעם ההלכה.

כז. מתי נדחה לימוד התורה מפני מצוה שא"א לעשותה ע"י אחרים?

- (א) מצות ידיעת התורה נדחית, אבל לא מצות לימוד התורה.
- (ב) שניהם נדחים מפני מפני מצוה שא"א לעשותה ע"י אחרים.
- (ג) מצות לימוד התורה נדחית, אבל לא מצות ידיעת התורה.

כח. עד איזה זמן היו לומדים עם הנערים בימיהם?

- (א) עד בן י"ח לחופה.
- (ב) עד בן עשרים לרדוף.
- (ג) ממשיכים ללמדו עד שיסיים כל התורה.

כט. מי שיש לו אשה ובנים ומצליח בלימודו, כמה זמן יעסוק בתורה כל יום?

- (א) חצי היום יעסוק בתורה, ושאר היום יעסוק במלאכתו.
- (ב) מקצת היום יעסוק בתורה, ושאר היום יעסוק במלאכתו.
- (ג) בתחלה – חצי היום בתורה, ואחרי שלמד כל התורה – מקצת היום בתורה.

ל. כשאנו מצליח בלימודו, כמה זמן יעסוק בתורה כל יום?

- (א) חצי היום יעסוק בתורה, ושאר היום יעסוק במלאכתו.
- (ב) מקצת היום יעסוק בתורה, ושאר היום יעסוק במלאכתו.
- (ג) יסתפק בפרק אחד שחרית ופרק אחד ערבית, ושאר היום יעסוק במלאכתו.

לא. כשמתפרנס מאחרים, כמה זמן יעסוק בתורה כל יום?

- (א) יעסוק בתורה כל היום כולו.
- (ב) יעסוק בתורה רוב היום.
- (ג) אם מצליח בלימודו ילמוד כל היום, ואם דעתו קצרה ילמוד חצי היום.

לב. האם יש חיוב לעמול בתורה ולחיות חיי צער?

- (א) כל אדם חייב בזה.
- (ב) לומדים חיוב זה מהלל.
- (ג) אין זה חיוב אלא למי שנשאו לבו לקיים מצוה זו כראוי.

לג. מתי יוצאים בפרק אחד שחרית ופרק אחד ערבית?

- א) כשאירע לפעמים גודל הטרדה במשא ומתן.
- ב) כשאינו מצליח בלימודו שיוכל ללמוד כל התורה.
- ג) מעיקר הדין יוצא בזה כל אחד ידי חובת תלמוד תורה.

לד. מתי הותר לאדם ללמוד חכמות העולם?

- א) אחרי שלמד כל התורה כולה.
- ב) כל מי שיוכל ללמוד מתוכם דברי תורה ודרך ארץ.
- ג) רק תלמיד חכם שיוכל ללמוד מתוכם דברי תורה ודרך ארץ.

לה. האם מותר לאדם לנהוג כבן עזאי ללמוד תורה כל ימיו ולא לישא אשה?

- א) אין זו עצת חכמים, אבל אין איסור.
- ב) אין מותר לעשות כן אלא לחכם כבן עזאי.
- ג) גם בן עזאי עבר על איסור בדבר זה.

לו. מתי מצות תלמוד תורה דוחה מצוה שאפשר להעשות ע"י אחרים?

- א) בהלכות הנוהגות, שהתלמוד מביא לידי מעשה, ולא בקדשים וטהרות.
- ב) אף בקדשים וטהרות, מצות תלמוד תורה גדולה משאר המצות.
- ג) רק בתחלת לימודו, משא"כ אחר שלמד כל התורה כולה.

לז. על מה אמרו לעולם יעסוק אדם אפילו שלא לשמה כו'?

- א) דוקא כשלומד מיראת העונש או מאהבת השכר הניתן מהשמים.
- ב) דוקא כשלומד לכבוד וגדולה שיקראוהו רבי.
- ג) יש אומרים שאף אם לומד שלא על מנת לקיים.

לח. אם מותר ללמד לתלמיד שאינו הגון ואינו מקיים?

- א) כשמלמדו הרי זה כזורק אבן למרקוליס.
- ב) חייב להחזירו למוטב ורק אח"כ מותר ללמדו.
- ג) אם א"א להחזירו למוטב, ילמד אותו כך, והמאור שבה מחזירו למוטב.

לט. מתי היה רגיל החכם לדרוש הלכות הצריכות לכל אדם?

- א) מידי שבת בשבתו בעת סעודה שלישית.
- ב) בימי הרגל.
- ג) מידי שבת בשבתו אחרי תפלת שחרית.

מ. מתי ת"ת של רבים דוחה מצוה שא"א לקיימה ע"י אחרים?

- א) י"א שת"ת דרבים דוחה בכל אופן, וי"א דוקא אם לא יוכלו להתאסף שוב ללמוד.
- ב) י"א – אם לא יוכלו להתאסף שוב ללמוד, וי"א דוקא באדם גדול המחזיר העם בתשובה.
- ג) ת"ת דרבים דוחה סעודה שלישית, אבל לא מצות הלויית המת והכנסת כלה.

מא. חסידים הראשונים, כמה זמן ארכו אצלם שלוש התפלות ביום?

- א) שלוש שעות.
- ב) שש שעות.
- ג) תשע שעות.

מב. מי שתורתו אומנתו אם חייב בק"ש ותפלה?

- א) חייב בק"ש דאורייתא, אבל לא בתפלה וברכות ק"ש.
- ב) חייב בק"ש וברכות ק"ש, אבל לא לתפלה שהיא חיי שעה.
- ג) חייב אף בתפלה אם השעה עוברת.

מג. חסידים ראשונים מתפללים באהבה ויראה, אם נדחה לימוד התורה?

- א) נדחית מצות והגית למי שלמד כבר כל התורה, אבל לא מצות ידיעת התורה.
- ב) נדחית גם מצות ידיעת התורה למי שעדיין לא למד כל התורה.
- ג) לא נדחית אף מצות והגית, כי תכלית אהבה ויראה בתפלה היא קיום מ"ע ומל"ת.

מד. מתי צריך ללמוד בלילה דוקא?

- א) מט"ו מני"א ואילך.
- ב) בכל לילות השנה בשוה.
- ג) אפילו בלילי תמוז, ומט"ו מני"א ואילך יוסיף.

מה. אם צריך ללמוד בקול, או סגי במחשבה?

- א) במחשבה יוצא אבל משכח לימודו, בקול אינו משכח.
- ב) במחשבה אינו יוצא, בלחש יוצא אבל משכח, בקול אינו משכח.
- ג) בלחש אינו יוצא, בקול יוצא חובת תלמוד תורה.

מו. היכן הוא עיקר מקום הלימוד והתפלה?

- א) בבית הכנסת, ואם אין ביהכ"נ - בבית המדרש.
- ב) תפלה בבית הכנסת ותורה בבית המדרש.
- ג) במקום שיש צבור בבית המדרש, ילמוד ויתפלל שם.

מז. איך גובים מעות לקניית ספרים לבית המדרש?

- א) רק לתורה שבכתב ולא לתורה שבעל פה.
- ב) בזמנינו – אף לתורה שבע"פ, וגובין רק מתלמידי חכמים הלומדים.
- ג) גובין לפי ממון, אף מעמי הארץ.

מח. מתי מותר להתפרנס מלימוד התורה?

- א) אם לומד מתחלה על מנת להתפרנס ממנה מותר.
- ב) אחרי שלמד לשם שמים, ועתה מניח מלאכתו ומתפרנס מלימוד התורה.
- ג) אחרי שלמד לשם שמים, ועתה יספיק לו מלאכת ארעי.

מט. מתי מותר להתפרנס מלימוד התורה, אף כשיספיק לו מלאכת ארעי.

- א) כאשר עייז יוכל לבוא לידיעת כל התורה.
- ב) כשמתמנה להורות הוראות.
- ג) כשאין במדינה גדול בחכמה כמוהו ורבים צריכים לו.

נ. כשהתלמידים לא הבינו אם מותר לכעוס עליהם?

- א) כשלא הבינו מפני עמקו לא יכעס, כשמתרשלים יראה רוגז ולא יכעס.
- ב) כשלא הבינו מפני עמקו יראה רוגז, וכשמתרשלים יכעס.
- ג) בכל אופן לא יראה רוגז אלא שונה וחוזר הדבר כמה פעמים עד שיבינו.

א. פ"א ה"א ופ"ב ה"א. הנכון – ג.

ב. פ"א ה"א. הנכון – ב.

ג. פ"א ה"א. הנכון – ב.

ד. פ"א ה"א. הנכון – א.

ה. פ"א ה"א. הנכון – ג.

ו. פ"א ה"א. הנכון – א.

ז. פ"א ה"א. הנכון – ב.

ח. פ"א ה"ב. הנכון – ג.

ט. פ"א ה"ג. הנכון – ג.

י. פ"א ה"ג. הנכון – ב.

יא. פ"א ה"ד. הנכון – ג.

יב. פ"א ה"י. הנכון – ב.

יג. פ"א ה"י. הנכון – א.

יד. פ"א ה"יד. הנכון – ג.

טו. פ"א קו"א ס"ק א ד"ה והנה לפירוש. הנכון – ג.

טז. פ"א קו"א ס"ק א ד"ה והנה לפירוש. הנכון – א.

- יז. פ"א קו"א ס"ק ב. הנכון – ב.
יח. פ"ב ה"א. הנכון – ג.
יט. פ"ב ה"א. הנכון – ב.
כ. פ"ב ה"ב. הנכון – ב.
כא. פ"ב ה"ז. הנכון – ג.
כב. פ"ב ה"ח-ט. הנכון – ב.
כג. פ"ב ה"ט-יא. הנכון – ג.
כד. פ"ב ה"יב. הנכון – ב.
כה. פ"ב ה"יב-ג. הנכון – א.
כו. פ"ב קו"א ס"ק א. הנכון – ג.
כז. פ"ג ה"א. הנכון – ג.
כח. פ"ג ה"א. הנכון – ב.
כט. פ"ג ה"ג. הנכון – א.
ל. פ"ג ה"ד. הנכון – ב.
לא. פ"ג ה"ה. הנכון – א.
לב. פ"ג ה"ג. הנכון – ג.
לג. פ"ג ה"ד. הנכון – א.
לד. פ"ג ה"ז. הנכון – ג.
לה. פ"ג קו"א ס"ק א ד"ה ומכל מקום. הנכון – א.
לו. פ"ד ה"ב-ג. הנכון – ב.
לז. פ"ד ה"ג. הנכון – ג.
לח. פ"ד ס"ז, וקו"א ס"ק א. הנכון – ג.
לט. פ"א ה"ד ופ"ד ה"ד. הנכון – א.
מ. פ"ד ה"ד. הנכון – ב.
מא. פ"ד ס"ה. הנכון – ג.
מב. פ"ד ה"ה. הנכון – ב.
מג. פ"ד ה"ה-ו. הנכון – א.
מד. פ"ד ה"ח. הנכון – ג.
מה. פ"ד ה"ט. הנכון – ב.
מו. פ"ד ה"י. הנכון – ג.
מז. פ"ד ס"ג. הנכון – ג.
מח. פ"ד ס"ו-ז. הנכון – ב.
מט. פ"ד ס"ז. הנכון – ג.
נ. פ"ד ס"ח-ט. הנכון – א.